

Nro. 26.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR. ÉS AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Septembec 27-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Csanádi Püspök Meltóságos Köszeghy László, Diakovári Püspök Mlgos Mandich Antal, N Gömör Vármegye Fő Ispánya B. Pronay Gábor, és N. Baranya Vármegye Fő Ispánya Ml. Vegk István eő Nagyság, Belső Titkos Tanácsosi meltósággal tiszteltet meg a' Felséges Afzszonyunk megkoronáztatásának alkalmatosságával. — Kamarás Urakká neveztetek: Oberster Báró Splényi, Kapitány Gróf Haller László, Báró Rudnyánszky Sigmond, Kapitány Báró Splényi Joséf, Borosjenői Muslay Imre, Erdélyi K. Tábla Assessora Gróf Haller János, Gróf Keglevics

C c

Gábor, Báró Eötvös Ignácz, Saardi Somsics János, Báró Vecsey Lőrincz, Gróf Waldstein Emanuel, Gróf Pálffy Ferentz, Graf Forgáts János Antal, Gróf Rhédey László, eö Nagyságok.

A' Konstantzinápolyból ide érkezett tudósításokban most semmi egyéb nevezetést nem találunk, hanem-hogy az ujj Nagy Vezér Mustapha Bairaktar, a' Orosz Udvarral folyamatban lévő békefséges alkudozások mellett is hathatósan téteti a' hadi készületeket. Olyan parantsolatot küldött a' vezérlése alatt lévő minden Baschákhöz, hogy seregeikkel az ő seregénél leg kissebb haladék nélkül jelenjenek m-g, különben fejekkel fognak engedetlenségekert fizetni. A' Macedoniai Kormányozó Aly Bascha, vévén ezen parantsolatot, 's maga beteg lévén, a' fiát indította azonnal 30 ezer emberrel útnak.

A' két t. i. Sándor és Napoleon Csáfzáraknak Német ország felé való útozások felől, ezeket olvassuk az ujjabb tudósításokban: —

Moguntzia, Sept. 16-kán. A' Csáfzári Testörzö seregeknek 500 ember-ekből álló tsapatja, a' melly tegnapelőtt érkezett ide, e' hónap' 20-dikára Erfurtba érkezik. Minthogy ezen sereg a' Csáfzárhoz mindenttt közel szokott járni, remélljük, hogy ő Cs. F.ge is minden órán itt fog által menni — A' hír szerént Marschal Lannes Brombergig menyen Sándor Csáfzár eleibe, és onnan egész Weimárig kíséreni fogja. Ugyan azon időben fog Napoleon Csáfzár is Erfurtba megérkezni, midön Sándor Csáfzár Weimárba érkezik. Ezen két városok 5 mértföld távolságra vannak egymástól. Ezek között esett 1806-ban Oktob. 14-kén az örök emlékezetü, úgy nevezett Jénai ütközet.

E r d é l y.

Kolozsvár, Sept. 5-dikén. A' mái nap van az a' nevezetes napunk, mely a' mi Nemes Vármegyénkire örömmel derüle. Ama, mind régi-Ösei-re, mind fzemélyes érdemeire nevezve nagy érdemű Hazánkfia Méltóságos született Báró M. Gyerő Monostori Kemény Ignátz Ur ő Nagysága a' maga Fő Ispányi székébe nagy pompával béiktattaték, és az egész N. Vármegye Tifztsége Felséges Fejedelmünk' helyben hagyásából az alább ki-nevezett több Tifztviselekkel megújították: A' Felső Kerületben 2 ezstendők alatt, mind Viceispányi, mind Főbírói Hivatalánál fogva magát különösen érdemesített T. Káli Nagy Lázár Ur; az alsó Kerületben pedig hazfzias szolgálatajrol esméretes volt Viceispány T. Esztelneki Statsvai Ferentz Urak, Fő birákká lettenek. A' Felső Kerületben T. Gyarmati Sándor, az alsóban pedig T. Ajtai György Urak Királyi Perceptoroknak meghagyattattak. — Fő Notariusi Hivatalát már sok Ezstendőktől fogva folytatott T. Szarvadi Farkas Ur a' Felső, és Rettegi Mihály Ur az alsó Kerületben Viceispányi széket foglaltanak. T. Ajtai Josef Ur all Notáriusi Hivatalából fő, Szombathalvi Mihály és Horvát Josef Urak pedig, all Notariusi Pennához nyultanak. Ezen Fő Ispányi béiktatásnak ohajtva várt imepe igen fényes és gazdag pompával, örvendetes Vivát! kiáltások között ment végbe. A' Kolozsvármegyei Nemefségnek fegyvert fogott lovagló szine, sőt még B. szólnak Vármegyéből is egy ki vállaltott csoport, M. Báró Brantskai Josika Miklos Ur ő Nagysága Vezérlése alatt, Fő Strazsamester Báró Szent Kereszti István,

és Kapitány G. Csáki Josef Ur ő Nagyságokkal együtt egész hadi pompával jelenvén meg, ezen ujjonon fél-fegyverkezett sereg, minden lovagló mozgásokban magát a' bámulásig viselte, és ezen innepnapokat nagyon fényesítette.

Igen szép rendel, nagy sokasággal és pompával felgyülekezvén a' Nemesi Rend az Ország' házába, minekutánna a' béiktatásra kirendelt Királyi Biztos és Királyi Tanácsos M. Gróf Kemény Samuel Ur eő Nagysága egy szivire ható fontos beszédet tartott volna, és ezt több szép és fontos beszédek nyomban követték volna, a' nevezett Tiszt Urak meghittehettek 's széket foglaltak.

Némely Királyi Rendeléseknek felolvastatások után a' Fő Ispány Ur szivire ható gyökeres beszédjei azt eszközlötték, hogy a' Nemesi fegyverfogás egy szivvel és szájjal 's egész buzgósággal megkatározott. — Mind ezeket sok száz személlyekre terített asztal mellé való ülés 's vig ebédkezés követvén, ez, estvére kellve egy gazdag, fényes, és népes bálon végződött. “

A' mi az élet' állapotját illeti Erdélyben, megelegetéssel irhatjuk, hogy itt bőv termés, és a' takarodás ideje is kedvező volt. Az esztendőre semmi panaszunk nints.

Frantzia Birodalom.

Azon Akták közzül, mellyek felől már jelenttük, hogy Sept. 5-kén a' Szenátus eleibe terjesztődtek, itt következnek némelyek: —

A' Császárs Irása a' Szenátushoz: — “
„Szenátorok! Az én külső dolgokra ügyelő

Ministerem a' Spanyol országöt illetö különbkülömb
Kötéseket, és a' Spanyol Junta által helybehagyat-
tott Constitutiót elötökbe fogja terjeszteni. Az én
hadi Ministerem elő fogja a' világ' különbkülömb
reifeiben fekvö armádiáimnak állapotjokat adni. Meg-
határoztam magamban, hogy Spanyol ország' állapot-
jának elintézéséhez hathatofsággal utánna lássak, 's
azon seregeket, a' mellyeket Anglia oda kifzállított,
semmivé tegyem. Ezen fontos munkával az én né-
peimnek bátorságok, a' kereskedés boldogulása, és
a' tengeri bekefség, egyenlő képpen öfzfe vannak
köttetve. Az én Orosz Császárral való Szövetség-
gem leg kifsebb reménséget nem enged Angliának
arra, hogy tzelozásait végrehajthassa. Én hiszem
a' szárazon való békefségnek fennmaradását: hanem
minthogy szomszédaim a' magok fegyveres seregeiket
szaporitják, nekem is kötelefségem szaporítani a' magam
seregeimet. A' Konstantzinápolyi Birodalom a' leg
rettenetesebb felforgattatásoknak lett prédájokká;
Szultán Szélim, a' régtöl fogva volt minden Otto-
mannus Császárok közzül a' leg jobbik, önnön ro-
kona által öletteté meg nem régiben. Ez a' törté-
net' engemet megilletett. Én ujj áldozatokat kívá-
nok népeimtöl bizodalommal, a' mellyek nagyobb
áldozatoknak elkerültethetödésekre nézve szükségé-
sek, és, hogy arra a' nagy resultatumra, a' kö-
zönséges békefségre eljuthassunk, a' melly tsak
egyedül t.rtathatik a' tsendétség' kezdetepontjának
lenni. —

„Frantziak! az én plánumaimnak tsak egy a'
tzeljök, t. i. a' ti boldogságotök és a' ti maradékai-
toknak bátorsága; és, ha benneteket igazán esmérj

lek, ti sietni fogtok, hogy annak a' kötelefségnek megfelelhesetek, mellyet tölletek a' hazának java kíván. Ti nékem számtalanúl mondottátok, hogy engem' szerettek: én a' ti erántam viseltető szerezeteknek igazságos voltát abból a' buzgoságból fogom megesmérni, mellyet azon plánumnak előségéi-
lése által kimútattok, a' melly a' ti tulajdon boldogságotokkal, a' Birodalom' tífzteségével, és az én ditsőséggemmel, igen szorófsan öfzfekottetve van. Költ a' mi Császári palotánkban St. Cloudban, Sept. 4-kén, 1808-ban. —“

„Napoleon.

Azok a' Kötések, mellyekről a' Császár ezen írásá kezdetében emlékezik, a' volt Spanyol Királynak IV-dik Károlynak, és a' fiának VII-dik Ferendinándusnak, mint Korona Örökösnek a' Koronáról való lemondásokat illetik. Mind kettő Bayonnében készült, az első a' mult Május 5-kén, a' második ugyan azon hónapnak 10-dikén. Az elsőben a' Chambordi kastélyt, mint tulajdont, a' Compiegnei kastélyt pedig, 30 millió Réal esztendőnként való jövedelemmel egyetemben, IV-dik Károlynak ígérte Napoleon Császár. A' Király halála után az özvegyen maradandó Királynénak élelmére 2 milliókat, az Infansoknak és maradékaikrak pedig, egynek-egynek, esztendőnként 400 ezer Frankokat ígért. — A' második, t. i. az Asturiai Printzel mint Korona örökössel való kötésben, a' Koronáról való lemondásért ezeket ígérte Napoleon Császár: — A' Princz megtartja Frantzia országban a' Királyi Hertzegi titultust és azon rangot, mellyel ott a' Frantzia Császári vérből való Princzek éinek. A' maradékai is megtartják a' Princz nevezetet, de tsak mint Her-

tzegek (Serenissimus), és olyan rangal fognak élni, a' ni yennel a' Frantzia Birodalom nagy Dignitariusai (Fő Cancellarius, Fő Kintstarmester, etc.) birnak. A' Navarrai Kastélyt tulajdoni jussal fogja birni 400,000 Frankokból álló éftendei jövedelemmel, 's ezen kívül még élete' fogytáig 600,000 éftendei fizetéssel egyetemben.

A' Hadi Minister' előadása a' Császárhoz, a' melly ugyan ezen alkalmatósággal olvastatott-fel a' Szenátusban, e'képpen következik: —

„Minthogy a' Császár tzelja az, hogy a' Pyreneumi hegyeken túl 200,000 emberekből álló fegyveres sereget állittson-fel, a' nélkül, hogy sem a' Német Birodalomban sem Dalmáziában fekvő táborait kevesittse: erre nézve a' Minister a' következőket projektálja —

„Először, hogy az 1806-dik, 1807-dik, 1808 dik, és 1809-dik éftendőkre tartozott, hanem a' sors őket nem érvén othon maradt Conscriptusok között még egy másodikszori rekrutázás vétetődjön elő, a' melly által 80,000 emberek állittalsanak ki, olyan nyilatkoztatással mindazáltal, hogy e'féle másodikszori vagy viszsa felé menő rekrutázás soha többé történni nem fog —

„Másodszor, hogy az 1810-dik éftendőre tartozó Conscriptusoknak öfzfeszedettetésék, előre meghatározottsék, a' kik ismét 80,000 katonából álló ujj armádiát formálván, ezen armádia külömbkülömb Logerekben öfyszegyülekezzék, 's a' tengerpartoknak oltalmaztatásokra fordittatsék. Ezek a' Conscriptusok azonközben a' jövő 1809-dik éftendő Januáriusának 1-ső napja előtt semmi esetben, 's ekkör is tsak az alatt a' feltétel alatt fzedettethesse.

nek öfzfe, ha t. i. más Hatalmafságok ellen való hadakozástól kellene féinünk. —

„Nagy szerentsétlenség az, a' melly Európának jelen való állapotjával öfzféköttette van, a' t. i. hogy ha valamellyik Hatalmafság nagyobb számú sereget állit ki, mint a' mennyit az ő népe száma megengedhet, a' más Hatalmafságok nem tselekedhetik, hogy a' magok fegyveres seregeiket ök is azon mértékben ne számosítsák. Anglia, az ő szám nélkü' való hajó legényeit elhalgatván, 200,000 katonát állított jábra; minden Parlamentomi tanácskozásaiiban csak a' maga szárazon való éreinek nevelésével foglalatoskodik. Az Austriai fegyveres seregeknek számok teles nevedést kapott. Francia országnak számosabb seregei vannak ugyan, mint minden más Hatalmafságoknak; hanem az ő népességéhez képpest csakugyan még sins annyi katonája, mint akár mellyik más Hatalmafságnak.

„Éngem a' Cs. F. ged külső dolgokra ügyelő Ministere bizonyosá tett a' felől, hogy Cs. Felség és az Orosz Császár között szoross Szövetség állt. Az Austriaiaknak fegyverbe való öltözködése éngemet sokszor figyelmetesé tett ugyan; hanem ezen tekintesben is azt erősítette a' Cs. F. ged Ministere, hogy mi Austriával a' leg jobb lábakon állanánk, és ezen készületeket, vagy csak előre való vizsgálásból tétetődő készületeknek, vagy pedig azon lételem' resultatumának lehetne tulajdonítani, a' melly félelmét az Anglusoktól fizettetett Agensek a' szárazon még most is minden Udvaroknál felgerjeszteni iparkadnak. Azonköben, nem az én kezen alatt lévő Ministériumhoz tartozó foglalatosság az Udvaroknak ügyeket vizgálni, és a' Politika' laby-

rinthusának titkait felytegetni. Ellenben az én kötelességem az, hogy semmit el ne mulassak. a' mi arra meg kívántatik, hogy a' Felsőged seregei, a' hol szükséges és lehet, mindenütt, másokat fellyülhaladó erővel legyenek.

„A' Felsőged' Albaniában, Dalmatziában, Dániában, és az Albis mellyékein fekvő seregeit a' mostani környülállások között kevesíteni tellyefséggel nem lehet. Azok az eszközök, mellyeket én Felsőgednek javaslok, 200.000 embert adnak a' Spanyol országi armádiának, a' nélkül, hogy egyéb armádiánk a' miatt gyengülést szenvednének, úgy, hogy a' Pyreneumi hegyeken túl lévő Frantzia armádiának nevedése mellett is, a' mi Német országban, Északon, és Olasz országon fekvő seregeink, 80.000 embernél azonnal több nevedést fognak kapni, mihelyest az 1810. dik évtendőre tartozó Conscriptusok dízfelzáróztatnak.”

Paris Sept. 11-kén. Ma ezt írja a' Monitör: — „Az e' hónap' 8-kán, a' külső dolgokra ügyelő Minister Champagny, és az itt lévő Pruszszus Királyi Princz Wilhelm által aláíratott Alkú, mind azoknak az egyenetlenségeknek, a' mellyek még a' Frantzia Birodalom és Pruszszia között fenn forgottak, véget vete.

Megjegyzésre méltó pedig, hogy ugyantsak Sept. 8-kán ugyan ezen Párisi Monitör a' következőket adta volt ki: — „Koppe nevű Pruszszus Assessor úgy adatott vala bé, mint alattomban meseterkedő ember. Minthogy M. Soultnak ötletre tétetni és Spandauba vitetni alkalmatossága volt, tehát az irásai is elvétettek, a' mellyek között találtatott a' Königsbergi alább következő levél is. Mi,

jónak iteltük kiadni ezen levelet, mint az Országok felfordulása vagy boldagság okainak emlékeztetőfolyópát. Kinyilatkoztatja ez, a' Prufsziai Ministérium gondolkodása módját, 's esmértelessé teszi nevezetesen Stein Urat, a' ki sokáig benn volt ezen Ministeriumban, és most tsaknem másokat kizorítólag folytatja a' dolgokat. A' Prufszus Király sajnálatni fog, hogy ilyen alkalmatlan és vízfzfa fordúlt gondolkodású Ministerei vannak. —

A' levél írva van Hertzeg Sain Wittgensteinhoz, Doberanban (Westphaliában), és e'képpen következik: — “

Königsberg Aug. 15-kén, 1808. Hertzegséged megfog azon hivatalfzerént való levélben, mellyet Koppe ur által fog adni, mindent találni, a' mi a' tizfti kötelefségeket illeti: én hát tsak a' mi állapotuk felől tesztek még ide némely jegyzéseket közönségesen. A' Gr. G. L. W. tanátslása fzerént W. Priacze bizattatott megujjítva, hogy ajánljon Szövettséget és segítő sereget, 's kérje a' Prufszian tekvő hadi adónak kevesítettését, vagy halasztatását; abban az esetben pedig, hogyha a' Császár valamely uj próbára találna elmenni, Princz W. fzap móddal jöjjön haza. Ha a' Császár ezen ajánlásunkat a' jelen való környülállások között el nem fogadja, ez azt fogja jelenteni, hogy minket semmivé akar tenni, és hogy ezen esetben mindent várhatunk magunkra. A' felboszfzankodás Német országon naponkén nevededik, és azt élefszteni 's az embereket készíteni, tanátsos dolog. Én igen kívánám a' Hassiával és Westphaliával, 's némelly talentomos emberekkel való egygyetértést fenutartani.

Ha e' felől valamelly tudósítást akar nékem Hertzegséged tenni, azt tsak Koppe ur vagy más megbízott ember által küldje kezenhez. A' Spanyol dolgok hatnatós érzekenységet okoznak, és eléggé bizonyítják, mit kellett volna nekünk ezen környülállások felől eddig is régen tartanunk. Igen hasznos leizen ezt a' dolgot vigyázva mennél jobban lehet elterjeszteni. Itt (t. i. Königsbergben) elmúlhatatlannak tartják lenni az Austriai hadakozást. Ez a' had el fogná Európa jövőndő állapotját választani, és a' miénket is. Mi némű következeseket várhat innen Hertzegséged? Az 1807-dik esztendőnek tavaszabéli plánumok, még megújulhatnának. Hol van Meuring? Gróf Vinc — éngem nem soká meg fog láogatni, 's egy darabig nállam fog maradni. A' Választó Fejedelem vezedelemben van az eránt, hogy a' jelen való környülállások között, magát is, és javait is letartoztatiák; bár tsak leg alabb egygyiket vagy másikat helyheztetné bátorságba; félek hogy határozatlanságának és vagyonszomjúzásának áldozatjává leszen. Finántziáknak rossz lábakon kell állani, minthogy az én 13,000 Forintomat az által engedett udvarért, még ki nem fizették, etc. Tisztelettel maradtam a' Hertzegséged alazatos szolgaja —
„Stein.

D a n i a .

Azokhoz a' Spanyol seregekhez, a' mellyek a' Dánus tartományokban magokat az Anglusokhoz tsapták, ilyen Proklamatiók intéztettek, az ő másod vezérjektől Kindelantól, a' ki a' Frantziák mel-

lett hűséges maradott, és a' Frantziá fő vezértől
Princz Pontecorvótól: —

A' Gen. Kindelan' Proklamatiója: — “

„Katonák! én megmaradtam a' betsület' pont-
ján; ugyan arra hívlak visszra benneteket is. Ti
esmérték engem' és tudjátok, hogy benneteket sze-
retlek. Én egy régi katona vagyok és vélettek egy-
gyütt szolgáltam; halgassatok azon embernek szo-
vaira, a' ki Spanyol ország ditsösségénél és a' ti íze-
rentséteknél egyéb boldogságot nem esmér. Térje-
tek minnyájan visszra Flensburghoz (a' Frantzia fő
hadi szállásra), a' hol Princz Pontecorvót találni fog-
játok, a' ki mind azoknak, a' kik közzületek haza-
jokba visszra kívánkoznak meg fogja engedni, hogy
Spanyol országba, az ő honnyokba visszra térhesse-
nek. Ilyen módon betsülettel és lelkiesméretbéli
mardostatás nélkül visszra mehettek familiaitok ke-
belibe: ellenben, ha a' mások színes tsábitásaikat
kivánjátok inkább követni, a' világnak akár melyik
részfíre vitettesetek, mindentíve a' kár és gyalázat'
bélyegéit fogjátok magatokkal vinni. Katonák! én
úgy ízeretek benneteket, mint gyermekeimet; ez
a nevezet just ád nékem annak reméllésére, hogy
az én hafznos tanátsomat követni fogjátok. — “

„Kindelan Juan.

A' Princz Pontecorvó Proklamatiója: — “

„Spanyol Katonák! Egy ember, a' ki a' maga
betsületességének és egyenességének princípiumai-
val ditsekedett, a' ki eránt ti, mint betsületesnek
tartatott ember eránt, bizodalommal viseltettetek,
még a' Tatárok között is hallatlan hitszegettséget
követett-el, midön fzemélyetekkel, tulajdonaitok.

hal, és gyermekeitekkel kereskedést csinált. Ez az ember Marquis de la Romana. Ő titeket, mint Spanyol hűbéroket, a' ti dicsőségeitek, hazátok, becsületek, és religiótok ellenségének, elalkudott. A' gyáva ember! Annajira üzte a' maga tsalárdságát, hogy leg esztelenebb híreket terjéftett el köztetek; úgy írta-le hazátokat szemeitek előtt, mint a' melly a' leg nagyobb rendeletlenségekre vetemedett volna; nintsen a' tsalárdságuak, ravalzságnak, olyan neme, a' mellyet feltett tzeljának elérhetőse végett ki ne gondolt volna. Mert jól tudta ő azt, hogy közületek soha egy is a' maga hazáját, vagy a' mi előtte leg kedvesebb, a' maga familáját meglatni nem fogja. Arra ajánlotta magát, hogy Kanadába vagy Indiába vífzen-el benneteket, a' hol örökösen az Ánglus járom alatt fogtok maradni. Katonák! azok közületek, a' kiknek ez a' Proklamátzió előbb kezekbe érkezik, hogysen hajókra ülénének, kötelezetnek azon hallyen, a' hol azt kezetekbe kapjátok, megállani, 's mind azokat a' parantsolatokat, a' mellyek Gen. Kindelánon kívül valakitől mástól hozzájok érkezik, utáltsággal megvetni. Én titeket oltalmam alá veszlek, 's minnyajotoknak meg ígérem, hogy a' ki kívánni fogja, familiájához haza küldöm, a' hol minnyajotok magatok meggyöztetitek magatokat azon örvendetes buzgóság felől, mellyel egész Spanyol ország a' nagy és halhatatlan Napoleon testvére eránt viseltetik. Katonák! én életemben még soha senkit meg nem tsaltam. E' felől kezes lehet érettem annak a' seregnek ítélet-tétele, mellyet vezérelni szereztem van. — “

„ Rrin cz P o n t e c o r v o .

Swéd Ország.

A' Swéd Király a' Stockholmi ujság szerélt Julius 31-kén a' Finnlandiai tábornak azon rézénél, a' melly Generális Vegesack által vezéreltetik, a' sereget megfzempléte, négy fzegű hadi rendbe állította, és azon szerentséért, mellyel a' Swéd sereg Laponnál ugyan azon hónapnak 14-kén tsatázott, 'Te Deum landamust' énekeltetett. — Valami egyéb nevezetes történetekről való tudósítás mostanában nem foídúl elő a' Swéd levelekben. A' Swéd és Orosz hajós seregek, a' mellyek meglehetős fzámmal jelentek-meg ezen tengeröblökben, még nem találkoztak fzenbe egymással. Az Orosz hajós sereg 9 Linea hajókból és ugyan annyi Fregátokból áll, és Csinikow nevű Admirális által vezéreltetik. Egy Ánglus hadi hajós Ofztály is ezen tengeröblökben evez ide 's tova, az Admirális Sir Hood vezérlése alatt. Ezeknek öfzfetalálkozások véres tengeri verekedésre adhat alkalmatosságot. —

September' 2-kán ismét egy kereskedő Ánglus hajós sereg evezett által a' Sund szorosán a' Balticum tengerre, a' melly 70 hajókból állott. A' Dánus tudósító nem tud eléggé tsudálkozni, hova tehetnek az Ánglus kereskedő hajók annyi sok portékat ezen tenger partjain, a' mennyit oda ezen a' nyáron bévittek.

Nagy Britannia.

Marquis Wellesleynek tífzteletére, a' ki a' Napkeleti Indiai tartományokban sok éfztendőig Kormányozó volt, 's most Spanyol országban vezérel egy Ánglus sereget, egy fzip emlékeztető öfzlopot kéfzített az Indiai Ánglus Kereskedő Kompa-

nia, mint ugyan azon Indus tartományok tulajdonosa.

A' mi kereskedésünk (így irnak Londonból Aug. 5-kén) Brasilia felé igen virágozni kezdett. Sőt a' Spanyol Amerikai partok felé is feles fábrikai pörtekákat kezdettek egy idő óta szállítani hajóink, melynek az az igen érezhető jó következése kezdett tsak már is lenni, hogy Manchester, Birmingham, és egyéb városainknak lakosaik, a' kik fábrikai munkából élnek, az óta szép tsendesen viselik magokat. A' Brasiliai Princz igen egészségesen és tsendesen él a' maga ujj lakó városában Janeiróban; gyakran elúztatik a' maga Amerikai belsőbb tartományainak megnevezetésekre is. A' Királyi Udvarnak oda lett általattétetésétől fogva igen sok Angliai kereskedő házak telepettek meg ott. — Napkeleti Indiában Tranquebar után a' Serampouri Dánus Koloniát is elfoglalák fegyvereseink.

Másodszori H ir a d á s.

Bizonyos Szőlőknek Szabad Birtokos által leendő eladattatások, a' mellyek ha 30-dik Octoberrig el nem adattatnának, 13-dik Novemberben in facie loci a' többet ígérőknek adattatnak által.

Ezen eladó Poklos nevezetű Szőlők Tokajtól egy órani távolyságra, B. Keresztur, és Ó Litzka között, a' Szegi Promontoriumnak leg-kiessebb részén, az ország útjánál fekszenek, a' leg-jobb földü, leg-szöbb fekvésű, és jó munkába levő Szőlők.

Az egygyik Szabad Szőlő Geometricze felvén foglal magában — 8814 négy szegű ölet.

Mindjárt mellelte a' másik,

a' melly már dézma adó. — 4671 — — —

mind öfzve 13,485 négy szegű ölet.

Az utolsó éftendőben volt benne 70. hordó bor, és 70 putton afzfú Szőlő. A' termékeny éftendőkben pedig 120, 's több hordó bort-is megtermett.

A' Szabad Szőlő alatt van egy jól, 's egészen mézfzel épült 22. öles hofzfzaságú Borház, a' melyben ugyan csak egy 7. öles hofzfzuságú Szoba van, hanem kevés költséggel három részekre lehet osztani; e' mellett van egy Élészház, a' mely a' Szobával egygyütt téglából készült boltozat alá van véve. — A' Szoba mellett van a' Sajto ház, a' melybe két nagy Sajtúk vagynak, és végtére egy bor Depositorium 120 hordókra-való, a' mely veres fenyő fákkal van felkészítve, hogy a' borok mint valamely pintzében rendesen fekhefsenek. A' Depositorium mellett van egy 4. hordóra való kis pintze, de a' melybe a' Szüret alkalmatofságával egyéb eszközök-is tartattathatnak.

A' Dézma-adó Szőlő alatt van a' Szedők számára, mintegy 30 Személyekre való fából épült Szoba, 1. Szekér Szin, 2. Istállók, mind egygyik hat hat lóra való. Vagynak még 15 — 20.ig való vas abrantsos kádak; egy kettős fenekű afzfú Szőlőkád, a' melybe 120 putton afzfú Szőlőt-is belé lehet tölteni; kis kádak, vagy káditskák, puttonok, dézsák, tserpákok; egy Szóval a' Szürethez megkívántató minden fűksegés eszközök.

A' kiknek kedvek volna a' megvételre, a' Szőlőket megnéhetik, vagy megnézettethetik; közelebbről való utasítást pedig tehet erről, és foglenni Hochholtzer Sámuel Ur B. Kereszturban. Lötsén 30. Aug. 1808-ik éftendőben.

P. D.